

Cultureel-mentale ontwikkeling in Nederland na 1945

Hoofdstuk 6

Cultureel-mentale ontwikkeling in Nederland na 1945 | kerndeel | vragen

1

1. Geef met drie punten aan hoe de Nederlandse samenleving zich van de jaren 50 tot nu heeft ontwikkeld. Wat is het verschil in techniek? Wat is het verschil in de soort samenleving? Wat is het verschil in de rol van het bedrijfsleven? Het gaat om **verschillen**! Antwoord dus zo:
50-er jaren: 1.....2.....3.....
nu: 1.....2.....3.....
2. Geef vijf technische verschillen tussen de jaren 50 en nu. Let op. Bespreek de **tv**, gebruik van de **auto**, de **communicatie**, **vliegen**, en de **belangrijkste informatiebronnen**.
Het gaat om **verschillen**! Antwoord dus zo:
50-er jaren:.....
nu:.....
3. Hoe kwam je in de jaren 50 aan muziek? Hoe nu? Het gaat om **verschillen**! Dus .....
4. Hoe kwam je in de jaren 50 aan films? Hoe nu? Het gaat om .....! Dus .....
5. Wat is "commercie"?
6. Wat voor rol speelt de commercie in de amusementsindustrie in de jaren 50 en nu? Het gaat om een verschil!
7. Geef twee voorbeelden van soorten tv-programma's die nu gewoon zijn maar in de jaren 50 "niet konden" omdat men dat niet netjes had gevonden.
8. Wat is automatisering?

2

9. Wat is het doel van de Industrialisatie Nota?
10. Wanneer werd die Nota ingevoerd?
11. Wat betekenen de letters SER?
12. Wat is de taak van de SER?
13. Welke drie groepen zitten in de SER?
14. Wat wordt bedoeld met "het harmoniemodel"?
15. Wat is loonmatiging?
16. Wat wordt bedoeld met het begrip "geleide loonpolitiek"?
17. De geleide loonpolitiek wordt ingevoerd. Wat voor tegenprestaties vragen arbeiders / vakbonden?
18. Wanneer komt er een einde aan deze geleide loonpolitiek? Hoe heet deze gebeurtenis?
19. Door deze grote loonstijgingen is er in Nederland een grote ..... Nederland wordt een ..... met .....
20. Nederland wordt een verzorgingsstaat. Geef met een zin aan wat daarmee wordt bedoeld.
21. Wat is een probleem voor de verzorgingsstaat?
22. In de 50-er jaren zien velen het gezin als "de hoeksteen van de samenleving". Wat wordt daarmee bedoeld?

23. Welke partijen gaan uit van dit standpunt?
24. Buren letten op elkaar en kijken of men zich wel netjes gedraagt. Dit letten op elkaar heet .....
25. Waar was het letten op elkaar het sterkst. In de stad of op het platteland?
26. In de 50-er jaren heeft men het nog over "het hoofd van het gezin". Wat is dat?
27. Hoe staat men in de 50-er jaren tegenover gezag?
28. Wie hebben in de jaren 50 veel gezag?
29. Tot 1956 is de getrouwde vrouw "handelingsonbekwaam". Wat wordt daarmee bedoeld?
30. Wat is in de 50-er jaren de taak van de getrouwde man?
31. Wat is in de 50-er jaren de taak van de getrouwde vrouw?

3

32. Het aantal mensen in Nederland dat naar de kerk gaat wordt sinds de jaren 50 **groter / kleiner / blijft ongeveer gelijk**.
33. Voor de jaren 50 was de kerk voor arme en werkloze mensen belangrijk. Leg uit waarom.
34. Is, na de jaren 50, de rol van de kerk voor deze mensen zo gebleven. Geef uitleg. (2 punten noemen)
35. Door een nieuwe moderne vinding wisten mensen beter wat er in de wereld aan de hand was. Welke nieuwe vinding was dat?
36. Nederlanders gingen steeds meer **op het platteland / in de stad** wonen.
37. Werd de sociale controle dus sterker of minder sterk?
38. Wat wordt bedoeld met het begrip "geografische mobiliteit"?
39. Na de jaren 50 gingen de lonen flink **omhoog / omlaag**.
40. De geografische mobiliteit werd daardoor **groter / kleiner**.

4

41. In de jaren 60 hadden jongeren meestal **meer / minder** geld dan in de jaren 50.
42. In de jaren 60 waren de jongeren over het algemeen **beter / minder /even goed** opgeleid.
43. O.a. hierdoor luisterden veel jongeren **beter / minder goed** naar hun ouders.
44. Een bepaalde groep jongeren die vonden dat er anders geleefd moest gaan worden kon je herkennen aan hun 1..... , 2..... en 3 .....
45. Ook iets wat nu veel voorkomt, eigenlijk niet mag, onverstandig is om te doen (en ik kan het weten...) maar wel "gedoogd" wordt, werd toen door jongeren steeds meer gedaan. Wat?
46. Veel ouderen vonden dat **niet erg / ergerden zich flink** aan deze hippies.
47. De behoefte aan meer democratie werd in de jaren 60 **sterker / minder sterk**.
48. Daardoor **werd er nog steeds gedaan wat de belangrijkste mensen in de samenleving wilden / kwam er steeds meer kritiek op de belangrijke mensen in de samenleving**.
49. Sinds de jaren 60 is er veel meer aandacht voor de problemen ontstaan door de steeds maar verder uitbreidende industrie. Meer aandacht dus voor het .....-probleem
50. Sinds de jaren 60 schaamden veel mensen zich ook steeds meer over dingen die in de kolonies waren gebeurd. Door dit schuldgevoel wilden velen dat de voormalige kolonies werden geholpen. Hoe werden vanaf toen die gebieden genoemd? (2)
51. Hoe was het rolpatroon in veel gezinnen tot en met de jaren 50?
52. Wat voor nieuw idee over het rolpatroon kwam er in de jaren 60 bij velen op?
53. Welk idee over seks had men in de jaren 50 en daarvoor?
54. Wat voor idee over seks komt er op in de jaren 60?

5

55. In de jaren 60 en 70 werd het steeds gebruikelijker dat je liet merken dat je het met sommige dingen niet eens was. Geef vier voorbeelden hoe men onvrede liet merken.
56. Hoe werd er zo nu en dan door "het gezag" hierop gereageerd?
57. Geef twee voorbeelden van "ludieke" acties die door het gezag niet op prijs werd gesteld.
58. Deze acties (midden jaren 60) werden uitgevoerd door een groep die het gezag provoceerde. Daarom werd ze ..... genoemd.
59. Deze groep kwam voort uit een groep (scheuren op brommers, haar in een "vetkuif") uit de jaren 50 die men ..... noemde.
60. De opvolgers van de groep van vraag 58 was meer politiek gericht en noemde zichzelf de .....

6

61. Geef de naam van een actiegroep van feministen.
62. Welke voorziening eisen vrouwen van deze nieuwe feministische golf?
63. Om gelijke kansen in de maatschappij te krijgen moeten vrouwen er voor zorgen dat ze dezelfde kansen op werk krijgen. Meisjes, zorg dus voor een goede .....

7

64. Wat vind jij van de veranderingen die sinds de jaren 60 zich in Nederland hebben voorgedaan?

Cultureel-mentale ontwikkeling in Nederland na 1945 | verrijksingsdeel | vragen

1

65. De Nederlandse samenleving was verzuild. Wat wordt daarmee bedoeld?
66. Welke vier zuilen zijn er?
67. Tot wanneer zijn deze zuilen herkenbaar in de Nederlandse samenleving?
68. Wat streefde de katholieke zuil na? (2)
69. Geef de naam van de katholieke **radio-omroep, vakbond, politieke partij, krant** aan het einde van de verzuiling.
70. Wat streefde de protestantse zuil na? (2)
71. Geef de naam van de protestantse **radio-omroep, vakbond, politieke partij, krant** aan het einde van de verzuiling.
72. Wat streefde de socialistische zuil na? (2)
73. Geef de naam van de socialistische **radio-omroep, vakbond, politieke partij, krant** aan het einde van de verzuiling.
74. Wat streefde de liberale zuil na?
75. Geef de naam van de liberale **radio-omroep, politieke partij, (krant)** aan het einde van de verzuiling.
76. geef nog drie voorbeelden van verzuilde organisaties.
77. Wat is de doorbraakgedachte?
78. Wanneer dacht men dat er zo'n doorbraak zou komen?

79. Welke politieke partij was actief bezig met de doorbraakgedachte?

2

80. Hoe dacht men in de verschillende zuilen over elkaar?

3

81. Wat is de enige vakbond die nog bij een vroegere zuil heeft behoord?

82. Welke vakbond van nu is opgebouwd uit twee vakbonden van twee vroegere zuilen?

Van welke zuilen? Hoe heetten de vakbonden waaruit deze nieuwe bond is ontstaan?

83. Waaraan kun je nu nog zien dat het onderwijs vroeger ook verzuild was?

4

84. Wat voor rol speelde de tv in de ontzuiling?

85. Wat had de politieke samenwerking van mensen uit verschillende zuilen voor effect?

86. De kerk werd veel minder belangrijk. Welke twee zuilen kregen het daardoor moeilijker?